

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Ultra moros i Terç, portugueses, italians i teutons a l'«exèrcit nacional» ara hi haurà nipons. No seria estrany un gest enèrgic de la S. de N. convocant reunió urgent per a... d'aquí a tres mesos.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Teléfon n.º 255

ANY II

Mataró, dimarts 12 gener 1937 — NUM. 148

NÚMERO SOLT 15 cts
SUBSCRIPCIÓ 2'50 PÉSETES MES

Els emboscats

Aquests dies ha corregut amb molta insistència el rumor que l'heroic coronel d'aviació Díaz Sandino, ex-conseller de Defensa del Govern de la Generalitat de Catalunya, havia fugit, emportant-se'n una quantitat important de diners. El rumor ha corregut tant, que ha hagut d'ésser desmentit d'una manera oficial, per la injúria que representava contra un home lleial, que ha posat la seva vida al servei de la causa de la llibertat.

L'origen d'aquest rumor, no cal dir-ho, és la consigna dels emboscats de rera guarda, que per mil i un procediments proven de sembrar pessimisme, derrotisme, odis a l'entorn dels nostres homes i de les nostres files.

Tot és calculat i especulat. I aquí va un exemple: aquest rumor ha estat recollit per la premsa feixista fins a l'extrem que un diari de Turí «La Gasetta del Popolo», l'ha convertit en tema per un article de fons per a demostrar que els homes de la Generalitat són una colla de lladres.

Hem estat una mica descurats amb els emboscats. Emportats per la nostra sinceritat, no hem tingut en compte els principis camaleònics que són utilitzats per molta gent, més que a profit propi per causes totalment oposades a la nostra.

En els primers moments, la por mateixa els va fer abandonar totes les posicions. Hauríem recollit en aquells moments, tot el bagatge que haguéssim volgut.

Malfieu-vos, però, del qui abandona covardament la seva posició, en el sentit que sigui, i renega de la seva pròpia actuació a la primera derrota. O és un traïdor o un insincer. Ni una ni altra cosa són dignes de l'home.

I la lleialtat de la nostra gent, passant moltes vegades per damunt de la realitat, no sempre ha estat corresposta igual.

Els emboscats treballen. Treballen a l'ombra de la nostra gent, llançant insí dies, fent correr rumors, engroixint defectes i sembrant mala fe a tot arreu. I el que és més dolorós, en alguns casos, escudats amb un carnet que els immunitza momentàniament o els facilita llur acció.

És un deure de tots els sectors vigilar de prop els entusiasmes massa propicis a l'exaltament que produeixen els nou vinguts. De vegades dintre del m és exigent i del que crida més, no hi ha sinó un provocador o un traïdor.

A tots els sectors hi ha homes curfuts en la lluita i en l'adversitat que saben, per experiència, el mal que fan els arrivistes. No hem pas de permetre que el que els feixistes no assoliren a Catalunya amb les armes als dits, ho assolixin ara, a l'ombra de la rera guarda, els emboscats de la reacció, els de la cinquena columna.

Cal ésser inexorable amb ells. I quan es comprovi un fet produït amb el pro pòsit deliberat de sembrar pànic o perturbació, actuar enèrgicament. Que els emboscats són més perillosos encara que els enemics del front que lluiten amb les armes a la mà.

Fragments de novel·la

El company "Sin Luna"

Abans de la Revolució, li tenia un afecte platònic, una devoció, una continuada presència de lluny. La seguia, i era espia del seu pas. El mirar els delatava. I la diferència de situació social, els mantenia lluny. Mai no s'havien parlat i es comprenien.

Però de segur, de no haver-hi sotrac social, s'hauria acabat separant-los. Casant-la amb home ric i de presència, ella. Oblidant i cercant altra estimació, ell.

El cataclisme iniciat el juliol, canvià el seu viure. S'acabà el pas pel carrer, per a veure unes cortines mig tancades. Les silencioses escortes, fins l'església de Betlem. Les esperes a fora, la paciència, fins que el capellà acabava la missa. I la silenciosa contemplació de la silueta fina, fins que s'endinzava a la portalada ampla del carrer de Mallorca. Ella acabava el mirar d'esquitllentes al jove que

la seguia, en passar el dintell, i començava el secreiteig, des de la cambra assolellada de jove soltera que espera promès.

Tot aquest idil·li blanc s'acabà el juliol. Amb els primers trets i els primers caiguts, es trobaren plegats, i les seves naturaleses, des de llavors foren parelles.

Ell, anònim com el que més, lluità a les barricades, al costat d'Ascaso, quan morí Ple de moral combativa, mig begut d'entusiasme revolucionari, no deixà el fusell fins que a Barcelona no hi hagué enemic. Després, home preparat, els companys el situaren en lloc responsable de la rera guarda. No adaptant-se al ritme de Barcelona, s'allistà mig d'amagat a una columna que anunciava prompte sortida al front de guerra.

Ella, naturalesa criada sense sotracs, el camí de vida social l'afectà d'arrel als primers dies. No sortí del pis fins passades unes setmanes. Quan va ésser necessari anar al des-

patx del seu germà, que es mantenia lluny, en terres faccioses, i de segur, al costat seu, perquè prou tenia un pensament i una moral netament feixista. Els obrers la cridaren. Es presentà, i com el natural el tenia desinteressat i noble, en parlar de socialització i control, s'entengueren. S'allistà com una voluntat més, disposada a la nova vida.

En conèixer com s'havia adaptat, i la situació nova, com que amb la lluita i els esdeveniments es trempen les voluntats i les ànimes són més fortes, es decidí a trobar-la i li parlà sense entrebancs i amb la decisió i sinceritat d'un desig covat mil vegades en silenci.

Contesta breu, però decidida. De persona que ha pensat abans. Segurament, quan l'amistat amb un senzill dependent era un somni. Un sí, breu, condicionat, però, de seguit. Havien de casar-se prompte i d'acord amb les lleis noves. Prescindiria de certs costums farcaics, apresos de jove i adés; de la família, que blasmaria la seva ràpida decisió. Però de l'home, exigia voluntat, fidelitat i confiança.

Vingué llavors, en tenir consentiment i marcar data, avís de presentar-se a la columna i sortir. Dues forces es trobaren i pugnaren per assolir la victòria.

Sincer i conscient del deure primer, parlà amb ella de les seves obligacions, de la responsabilitat dels seus actes i del compromís d'abans. Amb llàgrimes sinceres, però amb voluntat i temperament, li assenyala el camí, l'únic camí en aquests casos, el veritable. Aniria al front, però primer, segellarien el romàntic aparellament amb la cerimònia civil que els faria l'un de l'altre. S'uniren el dia abans, i els camarades, que també marxaren, foren presents a la cerimònia senzilla que els uní.

Sense pompa, sense «Marxa nupcial» de Mendelsson, íntimament, passaren dessora les arcades de fusells dels camarades que els acompanyaren. Vesitits de campanya ja, incolor, amb les granotes caqui, saludaren l'unió de dues persones que tenien esperança i fe en el futur que vindrà.

En acomiadar-se l'endemà, va ésser forta, i tots dos tingueren consciència de la voluntat, la fermesa i realitat de la seva unió. Els altres, mig envejaren l'escena i mig es dolgueren que l'hagués de deixar. La guerra té imperatius i exigències de disciplina que cal complir.

Ara, tothom, que coneix va marxar sense gaudir de l'amor de l'esposa, quan el veuen trist, però disposat a acabar amb el feixisme, sense dir-li res, el miren i respecten el seu silenci. Saben, perquè tothom li diu, que és el company «sin luna», que espera que acabi això, per allargar la seva lluna d'amor eternament...

Jaume Ros

La guerra espanyola des de l'estranger

Ha estat uns dies a la nostra ciutat el nostre amic i company el diputat En Jaume Comes i Jo. Des de París, on es trobava, i a l'objecte d'efectuar unes gestions consultives relacionades amb les gestions que porta a terme, d'acord amb el Comitè Industrial Seder, ha hagut de desplaçar-se a Barcelona. Ha vingut acompanyat d'un altre company de la C. N. T.

Ara, efectuats ja els treballs que tenien encomanats, han retornat a la capital de França.

Abans, però, hem tingut ocasió de sostenir una breu conversa amb el company Comes, i, naturalment, hem parlat de la seva tasca i, sobretot, de la impressió que porta del seu pas per l'estranger.

— El primer poble que vaig tocar, a França, fou Narbona — comença el nostre amic—. L'endemà ens trobàvem, tots els companys de la delegació, a Marsella. Estiguérem dos dies explorant l'ambient comercial, per tal de fer una tasca efectiva. Ací Marsella poguérem donar-nos compte del gran nombre de refugiats feixistes, singularment catalans, que es dediquen a una intensa campanya contra el poble espanyol. Es compta fins a 20.000 el número de facciosos que abriga la capital del Mediterrani francès. A tots els carrers i als hotels les seves provocacions són continuades. Calgué que el president de la nostra delegació es guardés d'aquests trinxeraires, car les seves demostracions eren ben significatives.

En canvi, al camp obrer, regna gran entusiasme pel nostre moviment, que és seguit àvidament pel proletariat. Dies enrera, els feixistes llançaren dues bombes a un taller de metal·lúrgia, on els obrers construïen cinc ambulàncies destinades al nostre exèrcit antifeixista. Se sap positivament que el director de la campanya facciosa a França és el tristament cèlebre Quiñones de León, el qual resideix a París.

Dóna una idea de la solidaritat dels treballadors francesos, el fet que tots ells coticzen mig jornal setmanal per la lluita antifeixista.

De Marsella, passarem a Lió, on durant cinc dies actuarem intensament prop dels dirigents de la Indústria Seder. Com se sap, Lió és el centre comercial i industrial d'aquesta indústria. Ens orientarem degudament, molt atesos pels camarades francesos, i, a la vegada, ens percafarem de l'ambient totalment antifeixista que es respira. Visitarem algunes fàbriques i fints, a les portes dels quals, uns grans cartells cridaven els

treballadors a la lluita contra el feixisme, demanant ajut als heroics combatents espanyols. Entre aquests cartells, n'hi havia alguns de publicats ja a la nostra premsa, redactats en llengua francesa. Sobretot uns pasquins que donaven relació dels crims dels feixistes a Madrid, produïen entre el poble inequívocues mostres d'indignació. La nostra impressió recollida a Lió, pel que fa referència a l'obertura de nous mercats, fou totalment favorable.

Abans de dirigir-nos a París, passarem per Ginebra, on visitarem l'ambaixador d'Espanya, senyor Rivas Cherif, el qual ens donà totes les facilitats necessàries pel millor èxit de la nostra gestió.

París ofereix als ulls del visitant una impressió completament contrària a la lluita que sostenen els militars feixistes d'Espanya i Alemanya. Això malgrat que la ciutat es veu envaïda per més de trenta mil feixistes espanyols. Tots els organismes obrers actuen intensament per tal d'influir en l'ànim de la massa parisenca i internacional en la necessitat de prendre cartes en la lluita contra la bèstia feixista i acabar d'una vegada amb l'estat d'intranquil·litat que tot hom sent en veure la pau en greu perill.

La consigna dels germans francesos és «Armes i avions per a Espanya». La premsa socialista, comunista i anarquista actua obertament al costat nostre. No així la premsa burgesa, la qual, en el millor dels casos, silenciava el nostre moviment.

Malgrat tot, com deia en principi, tot el poble francès està amb nosaltres. No vull acabar sense fer esment de l'enorme tasca de propaganda que porta a cap el Patronat Espanyol de Turisme a les seves oficines de París. Amb enormes cartells i dades estadístiques exposades a pie carrer, s'il·lustra els ciutadans de la capital de França de la terrible realitat que viu la terra hispànica.

En fi—acaba el nostre company—. La meua impressió és excel·lent. I vull creure que la gestió que portem a cap tots els companys de Delegació es veurà coronada per l'èxit més fàcil, en bé de la nostra civilització renaixent.

Observer

Als familiars i amics dels que lluiten al front. — La Confiteria BARBOSA, Sta. Teresa, 48, ven articles per enviar-los-hi, cuidant-se de fer els paquets o caixes perquè arribin en perfecte estat.

M. Vallmajor Calvó

Corredor oficial de Comerç

Molas, 18-Mataró-Telèfon 264

Hores de despatx, horari d'estiu: de 9 del matí a 1 de la tarda, únicament

Intervé subscripcions a emprèstits i compra-venda de valors. Cupons, girs, préstecs amb garanties d'efectes. Llegitimació de contractes mercantils, etc.

Clinica per a Malalties de la **Pell i Sang** Tractament del Dr. VISA - Dr. Llinàs
Tractament ràpid i no operatori de les almorranes (morenes)
Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — CARRER DE SANTA TERESA, 50 — MATARÓ

Informació local

DIETARI

Si ens trobéssim encara en els temps beats i benaurats, durant els quals parlar o escriure sobre un tema simplement estúpid no constituïa cap atemptat a la ciutadania, jo, avul hauria agafat la ploma i hauria titulat així la meua crònica: «Les dones, la neurastènia i el còmic Gultart».

Ara bé. Com que a les altures on ens trobem situats, certs temes de novel·la per «entregues», resulten incongruents, em limitaré a fer unes simples anotaions que prenc del meu llibre de notes.

***

«Abans moltes dones guardaven estampes de sants barbuts. Ara, van al darrera de barbes rapades».

«No sé: Em balla pel cap com si algun dia un pobre home hagués escrit un compendi intítulat: «Manera de comportar-se al teatre les persones ben educades».

«Els artistes de teatre amb poca cosa en tenen prou per prendre el pols al públic. Per això, passa tant sovint que el que ll prenem és el pèl».

«Dissabte, mentre moltes dones es pegaven fent cua per comprar entrades per anar a veure En Gultart, els seus homes també feien cua, però era a cal forner».

«Ara trobo comprensible que—després de mort—els calçotets de Rodolfo Valentino es cotitzessin a preus fabulosos».

«Tanmateix, com deia ahir el diari, sembla que ens trobem en plena guerra...»

«I pensar que les dones tenen vot!»—

K.

MORALES PAREJA - XERES

Demanen sempre:

Cenyac Popular
Cenyac Extra Morales Pareja
Cenyac Julio César

Dipositari: MARTI FITÉ — MATARÓ

—No es pot dir blat que no sigui al sac i ben lligat; el mateix succeeix amb les boifarres que fan a l'Establiment de Carns i Cansaladeria del carrer de Sant Joaquim, núm. 55; no es pot apreciar la seva qualitat fins que s'han provat. — T. 292 R.

MITING. — Organitzat per la Federació Local de Sindicats Unics, Federació Local de Grups Anarquistes i Joventuts Llibertàries, es celebrarà avui, a dos quarts de deu de la nit, al Teatre Cinema Clavé, un Gran Miting en el qual parlaran: Porté, Miró i Gaston Leval.

Mançanilla «La Maja»

Xerès Finissim «Petronio»

MORALES PAREJA — XERES

Dipositari: MARTI FITÉ — MATARÓ

UNA NOTA DEL COMISSARIAT DE LA VIVENDA. — (Delegació de Mataró). Novament recordem als propietaris de finques urbanes que de conformitat amb el Decret de 18 de setembre de 1936 del departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya l'obligació que tenen de presentar-

se a aquesta Delegació per a procedir a l'intervenció de llurs finques.

A tal efecte les dades i documents a presentar son: Declaració jurada que comprèn: nom del propietari, situació de la finca, relació dels lloguers i preu de l'arrendament.

Contractes de lloguer, relació de rebuts, juntament amb els mateixos, i liquidació per duplicat, (els administradors) per a ésser segellats.

El termini improrrogable a presentar les esmentades Declaracions jurades, *finalirà el dia 22 de l'actual*, passat el qual, els qui hagin deixat de complir amb aquesta obligació estaran subjectes a l'aplicació de les sancions corresponents.

Mataró, 12 de gener de 1937. — El Comissari Delegat, Francesc Rossetti.

Cenyac Popular — Cenyac Extra

Cenyac Julio César

de la Casa xereseña

MORALES PAREJA

que és la marca dels bons bevadors

Dipositari: MARTI FITÉ — MATARÓ

—El fred comença a apretar i cal prevenir-nos dels refredats. Les dones previsoros, però, van confeccionant sueters, tant pels de ciutat com pels que lluiten al front. La Cartuja de Sevilla ofereix a la seva nombrosa clientela la millor varietat de llanes als preus de costum

der 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENCS

Postre matoroní

Demanen-los en les bones tendes de queviures.—Fabricats per Pastisseria BATET.

Un aclariment important

La Federació Local de Grups de la F.A.I., ens prega fem constar que, havent estat interpretada la seva nota publicada el dia 6 del corrent a LLIBERTAT, com a ofensiva per un grup de milicians de la Columna Malatesta que es trobaven al Cinema Gayarre, ha d'aclarir que res no anava per ells, sinó obertament pels irresponsables que confosos en l'anònim de la multitud d'assistents, es dedicaren a avalotar d'una manera poc edificant i digna.

Cap objecció contra germans que lluiten en els nostres rengles i demostren ésser-ne dignes.

Queden complaguts.

La setmana de l'infant

Donatius en metàl·lic

Donatius en metàl·lic	Suma anterior	9.340'50
Lluís Novell	10'—	
Dàmas Gil.	5'—	
Pere Cornella	15'—	
Josep Puig	2'—	
Josep Cendra.	25'—	
Joan Alsina	10'—	
Escola parvuls, recaptació entre mestres i alumnes del carrer de l'Hospital, 44.	25'—	
Albert Coriac	30'—	
Antoni Pons	3'—	
Joan Graupera	20'—	
Jaume Boix	25'—	
Miquel Mas	15'—	
Joan Grau.	10'—	
Mariano Filbà	5'—	
Un anifeixista	5'—	
Maria Daonis	5'—	
Josep Leonart Puig	15'—	
Francesc Margens	10'—	
Rosa Alfonso.	5'—	
Pere Sánchez	10'—	
Joaquim Gené	10'—	
Josep Bou.	25'—	
Escola Nacional Antoni Badia	40'—	
Escola N'Emília Miserachs	27'50	
Anjoni Vidiella	5'—	
Suma i segueix.	9.698'00	

AMETLLES

ES COMPRA

CONFITERIA BARBOSA

Per haver aparegut equivocat en la edició d'ahir el lloc de destinació d'aquesta setmana, reproduïm la següent nota:

Molt important

Servei de trameses al front

Recordem a tots els ciutadans que l'expedició que surt periòdicament per a portar encàrrecs als milicians que lluiten al front d'Aragó, marxa d'ara endavant tots els dijous, o sigui una vegada a la setmana.

El proper dijous anirà al sector de Casp.

Tots els que desitgin trametre encàrrecs per a aquesta expedició, poden deixar-los fins dimecres al vespre, a nom de Francesc Nonell i Josep Sivilla a la nova adreça, carrer de Sant Josep n.º 10.

També advertim que poden recollir-se des del dilluns, els paquets que, de retorn, adrecen els milicians a llurs famílies, a l'adreça d'aquest servei, carrer de Sant Josep, n.º 10.

Les hores per a rebre i tornar paquets seran cada dia de 10 a 1 del matí i de 4 a 8 de la tarda.

BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

Fundat l'any 1902 CASA CENTRAL: MADRID — ALCALÀ, 14
Capital social: Ptes. 100.000.000'— ; Capital desemborsat Ptes. 51.355'500'—
Fons de reserva: Ptes. 70.592.954'34

Sucursal de Mataró: Sant Josep, 6

SUCURSALS A CATALUNYA: Barcelona, Lleida, Tarragona, Balaguer, Borges Blanques, Cervera, Epluga de Francolí, Manresa, Mataró, Montblanc, Santa Coloma de Queralt, Tàrraga, Tortosa i Vallès.

Més de quatre-centes sucursals i agències a Espanya i Marroc
Corresponsals en les principals places del món

Direcció Telegràfica i Telefònica: BANESTO ; Telèfon 102 ; Aparat 33

COMPTES CORRENTS

amb interès

IMPOSICIONS A TERMINI

CAIXA D'ESTALVIS

Servei de Caixes de lloguer

Consultes gratuïtes sobre valors

Executem per compte de nostra clientela tota classe d'operacions de Banca i Borsa

DESCOMPTA DE CUPONS

DIPOSIT DE TITOLS EN CUSTODIA

Descompte i cobrament de lletres, gira, crèdits d'acceptació, etc., etc.

Informació del dia

facilitada per les Agències FABRA I FEBUS per conferències telefòniques

El Consell de la Generalitat

Pot considerar-se fracassada l'ofensiva alemanya contra Madrid

Segurament que ara diran que no els interessa entrar a la capital

Alemanya al Marroc. - El Mahoma no demostra que és ari...

Barcelona

3 tarda

Servei Meteorològic de Catalunya

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

Comarca del Pallars i a la costa de Girona domina bon temps de cel gairebé serè; per la resta de Catalunya hi ha molta nuvolositat i algunes boires, essent els vents fluïxos de direcció variable.

Les temperatures han estat baixes a la regió pirenenca, però per la resta del país han experimentat un lleuger augment degut a la influència dels vents atemperats del sector sud que bufen a l'Atlàntic i a la costa d'Àfrica.

La temperatura màxima d'ahir fou de 15 graus a Sabadell i la mínima d'avui de 6 graus sota zero a Ribes.

El Comitè Inspector de Tribunals

Aquest Comitè ha fet públic que ahir visità els tribunals de Mataró i s'entrevistà amb els representants de les organitzacions sindicals i partits polítics antifeixistes, per tal de posar-se d'acord i fer efectives les noves normes de la Justícia popular.—Fabra.

El Consell d'ahir

El Conseller de Cultura Sbert ha dit als periodistes que el Consell celebrat ahir, continuarà avui. Que ahir no va tractar-se del problema del pa per absència del Conseller de Proveïments, però que segurament es tractarà avui.

Ha dit que molt aviat, la Conselleria de Cultura quedarà instal·lada en el Passeig de Gràcia n.º 107, antic palau del marquès de Robert. I finalment que s'ha admès la dimissió dels delegats de Tarragona i Vall d'Aran i que s'havia nomenat els substituïts.—Fabra.

Els emboscats

En el domicili de Rosina Upón, de la Diagonal, s'han trobat banderes monàrquiques i tres milions de pessetes en valors.—Fabra.

Escola Municipal d'Arts i Oficis

Continua oberta la matrícula per a la formació i ensenyament de mecànics, electricistes, fontaners, fusters, ebanistes, paletes, belles arts, arts i labors per a la dona.

En atenció a les actuals circumstàncies l'horari de classes corresponent al curs d'enguany, serà

de dos quarts de vuit a les nou de la vetlla de tots els dies, exceptuant dissabtes i festius.

Inscripcions a la Secretaria de l'Escola a les hores i dies abans esmentats.

Preu: 5 pessetes.

OBERTURA DE CURS: DIA 18 DEL CORRENT

Madrid

3'00 tarda

La lluita antifeixista

El gran fracàs de l'ofensiva alemanya

L'evacuació forçosa

MADRID.—Persisteix la tranquil·litat en aquests fronts més propers de la capital de la República. Trets aïllats de fusell i metralladora, i algunes canonades amb desí a les concentracions observades a la reraguarda enemiga.

En la part de Guadalajara l'enemic tractà inútilment d'atacar-nos: les posicions tan valerosament conquerides per les nostres milícies, segueixen a poder nostre, amb tot i les repetides embestides de què han estat objecte per part de l'enemic.

Si Madrid no hagués provat ja el seu heroïsmen en aquests dos mesos de resistència, oferiria com a prova l'ordre que s'ha vist obligat a donar la Conselleria d'Evaquació. Cal obligar a la força, a les dones, nens i vells a deixar Madrid, mentre es lluita.

Aquest és el pànic tant pregonat per les emissores faccioses. Els habitants de Madrid, lluny de fugir, omplen els carrers i places amb veritable imprudència. Això ha fet possible que la metralla dels avions i de les bateries feixistes, hagi immolat centenars de víctimes, durant aquests dos darrers mesos: però a les autoritats encarregades de la defensa de Madrid competeix salvar, defensar les vides dels madrilenys.

Si els militars importats de terres llunyanes poguessin conèixer aquest magnífic detall de Madrid, comprendrien que una ciutat de tals muralles no es pot conquistar: una muralla de contenció en els fronts on es lluita amb heroïsmen i una altra muralla encara més forta a la reraguarda on es sofreixen amb alegria els sacrificis diaris de l'invasió i on amb la mateixa alegria es desafia a la mort.—Febus.

En els fronts del Nord

L'enemic es replega i facilita la presa d'Oviedo

GIGON.—(Servei exclusiu de Febus).—Altra jornada de tranquil·litat a tots els fronts d'Astúries, solament torbada per algun canoneig de les bateries faccioses sobre la nostra posició d'Olivares.

L'enemic està molt preocupat perquè les actuals circumstàncies destorben la seva comunicació amb la resta de la zona facciosa, obligant-lo a portar la comunicació per altres camins, amb la natural pèrdua de temps i el perill de posar-se a tret de les nostres trinxeres.

Des de les nostres posicions de Villafraja, en el setge d'Oviedo, s'ha notat avui moviment de rebels a la zona de les Adoratius; però aquest movi-

ment és més de replec que de concentració. Es creu que els facciosos es disposen a abandonar aquell lloc, molt castigat per les nostres bateries de San Esteve de les Creus.

De confirmar-se l'abandó de les Adoratius, molt aviat tornaran a entrar les nostres avançades dintre de la ciutat d'Oviedo.

Notícies de Bilbao

BILBAO.—(Servei Exc. de Febus).—Aquest matí, a primeres hores, s'ha complert la sentència de mort dictada contra el comandant del bou facciós «Virgen del Carmen», Javier Quiroga Posada i contra el fogaiñer habilitat del mateix Candi Pérez Expòsit.

—Ha sortit per a visitar els fronts del País Basc, el general Llano de la Encamienda, acompanyat del general Ciutat.

—S'ha publicat un Decret del Departament d'Obres Públiques, disposant la incautació provisional, mitjançant la indemnització oportuna, de les línies d'autobusos i tallers de reparació dels cotxes destinats a aquest servei. El decret ha començat a regir avui.—Febus.

5 tarda

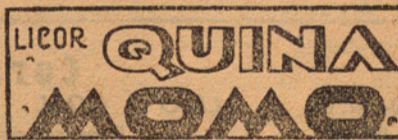
La batalla de Madrid

El nostre contraatac assegura el pas lliure per la carretera de La Corunya

MADRID.—Després del furios atac de l'enemic en el sector oest, ha començat la nostra contraofensiva per tal de netejar la carretera de La Corunya i assegurar-hi el nostre lliure accés. L'operació fou molt afortunada i s'assoliren tots els objectius.

Aquest matí s'han fortificat aquestes posicions.

L'enemic no sols ha fracassat completament, sinó que ha reulat en tot el sector.—Fabra.

Estranger

3 tarda

Les urpes alemanyes sobre el Marroc

Mahoma haurà de demostrar que és ari

LONDRES, 12.—El corresposnal del periòdic «The Times» a Tànger es felicita que les mesures enèrgiques preses per França i Anglaterra hagin impedit una infiltració definitiva d'Alemanya al Marroc.

Pot assegurar-se de totes maneres —afegeix el corresposnal— que la infiltració econòmica alemanya ha abastat un gran volum. Els treballs de fortificació fets a la zona espanyola, permetrien rebre un cos expedicionari de 20.000 homes i, a més, seria una magnífica zona per a rebre la retirada de les hosts de Franco. A Ceuta s'han efectuat treballs de fortificació en gran escala i els submarins alemanys tenen com a base Melilla.

Aquests submarins executen freqüents incursions en aigües de la Península. Melilla s'ha convertit quasi

en una ciutat alemanya ja que tot el personal espanyol ha abandonat la ciutat.

El corresposnal parla de l'activitat dels vaixells mercants que arriben al Marroc carregats amb material de guerra i retornen amb material extret per tècnics alemanys de les mines del Rif.

Finalment parla el corresposnal de «les activitats de gent que arriben en paquebot i permaneixen dies i més dies al Marroc, qui sap si organitzant les cèlebres «Falanges moras». —Fabra.

Per sobre el Govern i contra el Govern

La solidaritat dels obrers anglesos

LONDRES, 12.—Els membres londinencs de les Trade Unions reunits ahir al Memorial Hall, votaren una resolució demanant que «el Consell nacional laborista convoqui un congrés el més ampli possible—on estiguessin representats tots els adherits al moviment laborista—a fi de decidir les mesures necessàries per a assegurar—amb tot el pes que representa la classe obrera—la victòria dels obrers espanyols i posar fi a l'assassinat que representa la intervenció feixista a Espanya.—Fabra.

Voldria aprendre de conduir auto

Adreceu les ofertes a Joan Pauses—Bar lluro

DARRERA HORA

5'45 tarda

La Rifa

Primer premi: 22.381 - Màlaga.
Segon premi: 17.466 - Barcelona.
Tercer premi: 32.930 - València
Quart premi: 15.660 - Madrid.

Els registres Civils

VALENCIA.—Per un decret de Justícia, els registres civils passaran a dependre dels Ajuntaments.

Aquest decret no afecta a les regions autònomes.—Febus.

Continua la calma

MADRID.—Degut segurament a la boira, no hi han altres novetats a registrar, que una calma a tots els sectors de Madrid. Continuen els treballs de fortificació per les nostres tropes.—Febus.

Una felicitació del Cap del Govern

VALENCIA.—El Cap del Govern ha tramès al general Miaja una felicitació pel comportament heroic dels braus defensors de Madrid, demanant-li que la faci extensiva a totes les tropes que lluiten en els fronts de la capital.—Febus.

Captura

DON BENITO.—Un grup de milicians ha capturat en una incursió al camp enemic, set cents caps de bestiar de llana, prop del poble Almonacid (prop de Càceres).—Febus.

Les desercions

BARBASTRE.—Aquest matí s'han presentat 29 soldats amb armament procedents de les files faccioses.—Febus.

IMPRESA MINERVA.—MATARÓ

Subscripció pública

per a atendre les despeses de la Assistència social, famílies de voluntaris que lluiten contra el feixisme i per a obres contra l'Atur forçós que sosté l'Ajuntament de Mataró

LLISTA N.º 142	
Suma anterior . . .	1.332.978'94
Obrers C. N. T. casa Fontdevila, mig jornal	239'—
Narcís Clavell	700'—
Joaquim Montserrat (troballa)	6'55
Teresa Blanch Arenes, 3.ª vegada	1.000'—
Fills d'Albert Marchal. J. C. C.	3.000'—
J. C. C.	670'—
Obrers c. Marfà (diverses seccions)	110'—
J. Sibilla	5'—
Obrers c. Font, s. 18	214'75
Concepció Fontrodona	500'—
Obreres c. Fernández	21'—
Obrers C. N. T. casa Fonts i Coll, mig jornal	127'05
Obreres del p. anglès i bobines c. Marfà, s. 18	20'—
Obreres c. J. Solà	22'—
Joaquim Pons Mayol i família	250'—
J. Poch (benef. 850 l. gasolina)	17'10
Obrers c. Arañó, s. 20 P. T. P.	94'—
Obreres c. R. Pratdepada	5'—
Obrers c. Anglas	19'—
Obrers c. Gassol:	44'50
Secció Cottons	348'—
» Manyeria	6'—
» Bobines	80'—
» Aprest	70'—
» Plegador	47'—
» Resseguidor	46'50
» Cosidores	44'00
» Remallaires	32'—
» Desfiladores	11'—
» Standards	10'—
» tallar punys	6'—
» jornaleres	4'—
» tricotoses	2'—
Suma i segueix	1.540.750'39

En la llista n.º 140 de dissabte deia: Obrers C. N. T. c. Fontdevila mig jornal ptes. 785'25 i havia de dir: Obrers C. N. T. c. Girona-Mataró mig jornal, 785'25.

Subscripció

a profit de l'Hospital del Socors Roig Internacional, per a tots els Milicians ferits

Suma anterior	38.099'85
Vda. Joan Domènech	1'—
Joan Serra	1'—
Josep Torres	1'—
Emili Hernández	5'—
Francesc Gurri	1'—
Fèlix Llovera	1'—
Jaume Anglada	5'—
Irene Vives	1'—
Pere Imbern	1'—
Silveri Codina	3'—
Manuel Viadé	1'—
Carme de la Cuesta	2'—
Amàlia Ramíreu	0'40
Catarina Maynou	0'60
Joan Jané	0'60
Dolors Vallés	1'—
Josep Farré	2'—
Joaquima Jovés	1'—
Maria Recordà	2'—
Antoni Travé	5'—
Joaquim Negre	1'—
Angel Rovira	10'—
Domènec Rivera	1'—
Margarida Farré	0'30
Teresa Castellà	0'20
Andreu Cañellas	1'—
Carme Surís	1'—
Gràcia Gomis	0'25
Maria Rodríguez	0'50
Suma i segueix	38.150'70

Continua oberta la subscripció.
Trameteu els donatius al local del Socors Roig Internacional, R. de Mendizábal, 23.

NO OBLIDIN QUE SÓN

4

els volums de que es compon un exemplar de

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Baillly-Baillière - Riera)

Dades del Comerç, Indústria, Professions, etc. d'Espanya i Possessions

Unes 8.600 pàgines
Més de 3.500.000 de dades
Mapes Geogràfics - Índexs

Secció Estrangera

e petit Directori Universal

Preu d'un exemplar complet

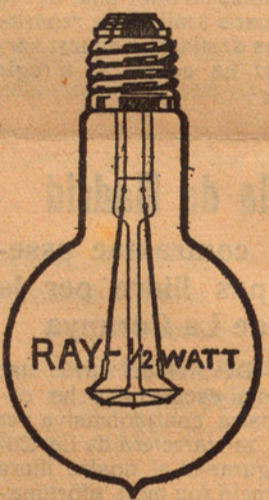
CENT PESSETES

(iranc de port a tota Espanya)

Si vol anunciar eficaçment
anunci en aquest AnuariAnuaris Baillly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.
Enric Granados, 86 y 88 - BARCELONA

ANUNCIEU A

LLIBERTAT

MILESA

Manufactura Ibérica de Lámparas Eléctricas S. A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «½ watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró: BIADA, 5
Telef. 108

Biblioteques Públiques

De la Societat IRIS (Melcior de Palaü, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 7 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 5 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melcior de Palaü, 3): Horari: Dies feiners, de 8 a 10 de la nit; dissabtes de 4 a 7 de la tarda i de 9 a 11 de la nit i diumenges i dies festius, de 11 a 1 del matí i de 8 a 8 del vespre.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Plaça de la Llibertat): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de onze a una del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de nou del vespre. Resta tanca els diumenges i festius.

De la SOCIETAT MODERNA FRATERNITAT (Clutadans, 22 i Cuba, 47): Oberta de dilluns a divendres, de 8 a 10 del vespre, i els dissabtes, de 4 a 6 de la tarda.

IMPREMTA : MINERVA

Barcelona, 13

Capses de paper, i sobres targetons, senzilles i de luxe, de gust refinat i a bon preu.

Targetes, tintes de colors, belles estilogràfiques per obsequis.

GLUFIX

La única pasta per enganxar, insoluble a l'aigua.

Substitueix els líquids, gomes, etc. Adhereix perfectament, vidre, marbre, metalls, fusta, cartró i paper.

Demaneu lo arreu.

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat

Cases recomanables de Mataró, allistades per ordre alfabètic

Anissats

ANTONI GUALBA Sta. Teresa, 30-Tel. 64
Dipòsit de xampany Codorniu - Fascina de licorsI. MARTINEZ REGÁS F. Galán, 282-284. T. 157
Establerta en 1808. Licors, xarops, vins, xampanya

Aparells de Radio

SALVADOR CAIMARI Amàlia, 38 - Telef. 261
Phillips i Hispano Radio

Banquers

BANCA ARNÚS R. Mendizábal, 62 - Tel. 40
Negoclem tots els cupons venciment correntB. URQUIJO CATALÁN F. Mactà, 6 - Tel. 3
Negoclem tots els cupons de venciment correntBANC ESPANYOL DE CRÉDIT
Sant Josep, 6 - Telèfon 102
Comptes corrents. Imp. a termini. Caixa d'Estalvis.

Bombetes Elèctriques

MILESA Blada, 5 - Telef. 108
Bombetes elèctriques de tota mena

Caldereries

EMILI SURIA Churrucà, 39 - Telèfon 303
Calefaccions a vapor i aigua calenta. - Serpentina

Carbons

COMPANIA GENERAL DE CARBONES
Càrrecs: J. ALBERCH, Sant Antoni, 70 - Tel. 7

Correïgers

LLUÍS G. COLL F. Galán, 582 - Tel. 403
Reparacions molt econòmiques.

Dentistes

DR. ENRIC ORDONEZ MUTIS
R. Mendizábal, 60 l.º
Dilluns, dimecres i divendres, de 4 a dos quarts de 8

Fondes

RESTAURANT MIR Enric Granados, 5-Mataró
Tel. 425 - Especialitat en Banquets i abonaments

Funeràries

AGENCIA FUNERARIA «LA SEPULCRAL»
de Miquel Junquera
M. Cinto Verdagué, 12 i F. Layret, 24 - Telef. 111

Fusteries

ESTEVE MACH Legant, 26
Projectes i presupostos

Herboristeries

«LA ARGENTINA» Angel Guimerà, 18 bis
Plantes medicinals de totes menes

Impremies

IMPREMTA MINERVA Barcelona, 13-Tel. 368
Treballs del ram i venda d'articles d'escriptori

Maquinària

FONT I COMP.ª F. Galán, 363 - Tel. 36
Fundició de ferro i articles de fusteria

Màquines d'escriure

G. PARULL RENTER Argüelles, 34-T. 368
Abonaments de neteja i conservació

Metges

DR. LLINÁS Malalties de la pell i sang
Sta. Teresa, 50 - Dimecres i diumenges de 11 a 1DR. J. BARBA RIERA Gola, Nas i Orellans
F. Galán, 419, pral. - Dimarts, Dijous i Dissabtes, 4 a 8
Econòmica, de 6 a 8 - Diumenge, 9 a 12

Objectes per a regal

LA CARTUJA DE SEVILLA R. Mendizábal, 58
Gust i economia

Oculistes

DR. R. PERPINA Sant Agustí, 89
Visita el dimecres al matí i dissabtes a la tarda

Tapissers

ENRIC SEÑAN Confecció i restauració
Treballs a domicili - Encàrrecs: Barcelona, 6

Viatges i Excursions

JOAN FONTANALS Legant, 50 - Tel. 368
Agent de «S. A. E. MAR.» de Barcelona